

תיאטרון

האדם הראשון שמת

המלך נוטה למות (הבימה; מאת איג'ין יונסקו; בבימוי אטיין דבלי; תפאורה — זוד שריר) אינו מחזה במובן המקובל של המלה. זהו תיאור שעתו האחרונה, שעת גסיסתו של ברנג'יה הראשון. מיהו ברנג'יה? זה יכול להיות גיבור מחזותיו הקודמים של יונסקו; הוא צשוי להיות מלך דמינוני בארץ לא נודעת בזמן לא נקוב; הוא יכול להיות כל שליט יחיד, בכל מקום שהוא, הנאלץ להפרד יחד עם חייו גם מהשלטון והוא יכול להיות גם כפי שיונסקו עצמו הסביר את מחזהו: „למלך ברנג'יה הראשון נודע שהוא נוטה למות. למה הוא מלך? זה פשוט מאוד! מפני שהאדם הוא מלך, מלך של עולם שלם!“

ברנג'יה (נחום בוכמן) עומד למות. רופאו (ליאו פילר) הקציב לו עוד שעת חיים אחת וחצי שעה. אשתו הראשונה, המלכה מרגרט (אלישבע מיכאלי) אף מודיעה לו זאת: „אתה תמות בסוף ההצגה!“

תחילה הוא מתחסם אל מותו כאל בדיחה תפלה. הוא מסרב להאמין. כי הוא מסוגל למות אי-פעם. את סימני הגסיסה הראשונים

עתונות

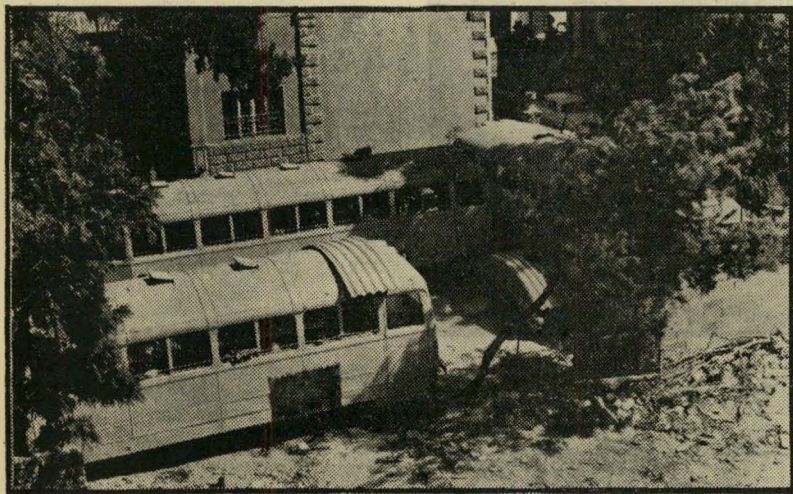
כותרות השבוע

● בדבר, יום רביעי, 16 באוקטובר: „ההשקעה בסדום תעלה על האומדן — הרחבת המיפעל מתקדמת בהתאם לתוכנית.“
● בהארץ, יום א', 20 באוקטובר: „מציע להקים בירושלים מוזוליאום ל' שלום.“

דת

דבר אחר

שמועה מזורה מתהלכת בימים האחרונים בחוגי הארכיאולוגים. היא נוגעת לכמה עצמות יבשות. חזון העצמות החל בשעה שהפרופסור יגאל ידין עסק בחצור בחשיפת מיקדש עתיק, מימי הבראשית של המלכות ה' ישראלית. ליד מוזבח המיקדש נמצא גל עצמות, שרידי החיות שהועלו עליו קורבן. העצמות נשלחו לבדיקה מדעית שיגרתית, לשם גילוי זהותן וגילן. תשובת הבדיקה היתה פצצה: נמצאו ביניהן גם עצמות של חזיר. **מלכים וחזירים.** עצם הימצאותו של חזיר בסביבה זו, אין בה כדי להפליא.

כיתות האוטובוסים של בית-הספר „רננים“ לא „עמוד בפניה“, אלא „תחנה סופית“

הוא מיחס לחוסר והירותו שלא לחלות. לאט-לאט מתגברים סימני המות הקרב, ו- המלך עובר את דרכו אל הסוף שלבים שלבים: פחד („נדמה לו שהוא הראשון שמת; כל אדם הוא הראשון שמת“), נסיון נואש להיאחז בחיים („גם אתה עומד למות מטעמים מדיניים“), אומרת לו המלכה מרגרט, „אבל המדינה זה אני“ משיב ברנג'יה, זעקה לעזרה, טירוף, חוגה, אינפני טיליות ואיבוד איטי של כל החושים עד לחילוף.

שמחה במקום רבאון. זה תיאור מועז, זע, אנושי, קלאסי. אולם הוא כשלעצמו לא היה הופך לתיאטרון לוליא הציב יונסקו מסביב למלך הגוסס שורת טיפוסים, ה' נחלקים לשני מחנות, שההתנגשות ביניהם היא היוצרת את הקונפליקט הדרמטי.

מצד אחד ניצבים הרופא והמלכה הראי שונה. שניהם מפוכחים עד לאכזריות, קרים עד לרשעות, למרות שכל מה שבפיהם אינם אלא עובדות החיים והמחמת. מנגד ניצבים המלכה השניה („אך הראשונה בליבו של ברנג'יה“), המלכה מרי (דפנה אילת), אישי המשמר המלכותי (זוד מוכתר) וסוכנת-הביית (יהודית קרונפלד). הם עדיין מקיפים, נאחי זים באשליות, מסרבים להודות כי המות הוא הכרת. אך דווקא המימותם האבסורדי היא האנושית.

לקראת הסיום הופך מחזהו של יונסקו, השונה בסגנונו שינוי מהותי ממחזות ה' אבאנגארד הקודמים שלו, ממחזה על המחמת למחזה על החיים. רק על סף המחמת מבין ברנג'יה את משמעותם האמיתית של החיים. „אין חיים רעים“ הוא אומר, „זה דבר והיפוכו. שאחיה דורות על דורות אפילו עם כאב שיניים!“

הבמאי הבלגי הצעיר, אטיין דבלי, הצליח להבליט משמעות זו של המחזה. הוא הגיש הצגה שוטפת, קולחת ללא מעצורים, מהממת בקצבה ובכחירותה. על במה עשופת שחור, רים, כמעט ריקה, הופכת גסיסתו של המלך

עד לימים האחרונים נימצאו בביצות חולה, סמוך לחצור, חזירי-בר. אך מה לי חזיר על מוזבח ישראלי? ההיקש נתבקש כמעט מעצמו: החזיר לא היה חיה טמאה בתקופת המלכים. רק לאחר מכן, עם התפתחות דתם של בני ישראל, ואולי רק עם גיבוש דת היהודית אחרי גלות בבל, הוחתם החזיר בחותם הטומאה. אלא שבניתיים לא ניתן לאנשי-המדע ל' התווכח על כך באופן חופשי. כי הגילוי כולו נגזר על-ידי ידין, שהטיל עליו איפול חמור ביותר. העניין דלף החוצה רק בצורת שמועה. לפי אותה שמועה, נועד האיפול למנוע התפוצצות בחוגים הדתיים, שעלולה היתה לסכן את המשך עבודת-החפירה בחצור.

תזכיר

● **עניין מחושמל.** אחרי שהעולם הזה (1362) גילה במדור תצפית כי איש רמי מעלה עומד להתמנות למנהל חברת-החשמל, הודיע השבוע שהפיתוח כי אומנם הציע מינוי זה, אך התנה אותו בכך שהאיש ית' מחה תחילה בתפקיד סגן-המנהל. הדבר טרם הוכרע סופית.

הווי

● **מן הפה אל האוזן:** בחיפה, הת' רגו סקרן בבית-המשפט על שכתו ש' ספטטה, הזויר אותה: „כאן אם מדברים — מקבלים קנס“, נקנס בעצמו באותו רגע על-ידי השופט, בשל הפרעה למהלך ה' דיונים.
● **הכובע בוטר:** באשקלון, ירדו חסיים ירושלמיים להשתתף בחגיגות שמי' חת-תורה, לא הבחינו, בעת ריקודם, שילדי הסביבה גנבו את השטררימלים שלהם.
● **תגובות שרישרת:** באשקלון, התעלפה נערה בת 16, גרמה להתצלפות ארבע נשים נוספות, בזו אחר זו, לאחר שאלו לא הצליחו להשיב את רוחה.

מכון ישראלי להכשרה טכנית

למד מקצוע נדרש בלימוד בוקר או ערב

שרטוט

- ★ בנין
- ★ מכונות
- ★ ארכיטקטורה
- פנימית

רדיו

אלקטרוניקה

טלויזיה

פרטים והרשמה מ-8 בבוקר עד 8 בערב

חיפה רח' ביאליק 17	ירושלים בית יואל רח' יפן 33	תל-אביב דרך פ"ת 44, מול בית הדר אלנבי 76
------------------------------	---------------------------------------	--

קורסי

להנהלת חשבונות

החודש נפתחים קורסי ערב

- ★ להנהלת חשבונות
- ★ לפקידות

פרטים והרשמה בשעות 08.00-20.00 (רצוף)

בי"ס "מרחב"

ירושלים בית יואל, רח' יפן 33	תל-אביב דרך פ"ת 44, מול בית הדר • אלנבי 76
--	--

טכניכון

בי"ס לבחינות בגרות ומוקדמות

כחא בוקר וערב

החודש נפתחים קורסים חדשים למועדים מרץ — יולי 1964 פרטים והרשמה בשעות 08.00-20.00

ירושלים בית יואל, רח' יפן 33	תל אביב דרך פ"ת 44, מול בית הדר • אלנבי 76	חיפה רח' ביאליק 17
--	--	------------------------------